

Sygn. akt: III U 397/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy I Ubezpieczeń Społecznych - w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 lutego 2015r. w O.

sprawy z odwołania J. S. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania J. S. (1)

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 14.04.2014r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

J. S. (1) złożył odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 14.04.2014r., znak (...), odmawiającej mu prawa do renty rolniczej z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Wskazał, że cierpi na bóle kręgosłupa, które uniemożliwiają wykonywanie pracy i oczekuje na operację kręgosłupa.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że Lekarz Rzeczoznawca orzeczeniem z dnia 12.03.2014r. uznał badanego za okresowo całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym. W dniu 19.03.2014r. Regionalny Inspektor Orzecznictwa Lekarskiego zgłosił zarzut wadliwości orzeczenia Lekarza Rzeczoznawcy i przekazał sprawę do komisji lekarskiej, która orzeczeniem z dnia 03.04.2014r. nie uznała badanego za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym, dlatego decyzją z dnia 14.04.2014r. odmówiono w/w prawa do stosownego świadczenia.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

J. S. (1) (ur. (...)) w dniu 20.02.2014r. złożył wniosek o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy.

Z akt rentowych wynika, że od 1999r. pracuje on we własnym gospodarstwie rolnym o powierzchni 8,40 ha (4,66ha przeliczeniowych). Wcześniej prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą (w latach: 1992 – 1998r.), pracował

jako kamieniarz (1987 – 1993r.), prowadził handel obwoźny (1992r.), zatrudniony był w na podstawie umowy o pracę (1984 – 1993r.).

Lekarz Rzeczoznawca orzeczeniem z dnia 12.03.2014r. uznał J. S. (1) za okresowo całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym do grudnia 2014r. i wskazał, że nie da się ustalić daty powstania owej niezdolności (k. 39 a.r.). W dniu 19.03.2014r. Regionalny Inspektor Orzecznictwa Lekarskiego zgłosił zarzut wadliwości w/w orzeczenia Lekarza Rzeczoznawcy i przekazał sprawę do Komisji Lekarskiej, która orzeczeniem z dnia 03.04.2014r. nie uznała badanego za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym (k. 44a.r.). W konsekwencji zaskarżoną decyzją z dnia 14.04.2014r. odmówiono odwołującemu prawa do renty.

W ocenie Sądu odwołanie J. S. (1) jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników warunkiem nabycia prawa do renty jest:

- całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym (okresowa lub trwała) powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu lub w okresach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2, lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów;

- wymagany okres ubezpieczenia - 5 lat, tj. 20 kwartałów, jeżeli niezdolność ta powstała w wieku powyżej 30 lat, które przypadają w ciągu ostatnich 10 lat przed zgłoszeniem wniosku o przyznanie renty.

W świetle w/w przepisów zasadniczą kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, od której zależała skuteczność odwołania J. S. (1) było ustalenie, czy jest on całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym oraz kiedy ta niezdolność powstała i jaki jest przewidywany okres jej trwania.

W sprawie, w której przedmiotem jest prawo do renty z ubezpieczenia społecznego, warunkująca powstanie tego prawa ocena niezdolności do pracy w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń ubezpieczonego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.01.2010r., IUK 204/09, LEX nr 577813, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27.02.2014r., IIIAUa 716/13, LEX nr 1444861). Zgodnie zaś z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, ocena niezdolności do pracy z medycznego punktu widzenia wymaga wiadomości specjalnych i Sąd nie może - wbrew opinii biegłego (biegłych) - opierać ustaleń w tym zakresie na własnym przekonaniu. (wyrok z dnia 14.05.2014r., III AUa 1810/13, LEX nr 1469282).

Biorąc powyższe pod uwagę na okoliczność ustalenia stanu zdrowia odwołującego Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu: neurologii i ortopedii.

Biegli sądowi z zakresu: neurologii M. B. i ortopedii J. S. (2) po przeprowadzeniu w dniu 28.06.2014r. badania odwołującego oraz po analizie dokumentacji medycznej rozpoznali u niego: chorobę zwyrodnieniowo- dyskopatyczną kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego z miernym upośledzeniem narządu ruchu i nadciśnienie tętnicze. Zdaniem biegłych, powyższe schorzenia narządu ruchu oraz stan ich zaawansowania nie czynią badanego całkowicie niezdolnym do pracy w gospodarstwie rolnym.

W uzasadnieniu wskazano, że obecny stan zdrowia J. S. (1) i zaawansowanie istniejących schorzeń, w tym zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowo- krzyżowego w wywiadzie z okresowym zespołem korzeniowym bez objawów o charakterze korzeniowym czy ubytkowym nie powodują utraty zdolności do pracy zarobkowej. Wskazali że w zaświadczeniu z Poradni Neurochirurgicznej zalecono fizykoterapię, a w przypadku braku poprawy, do rozważenia leczenia operacyjne. Biegli wskazali, że po zabiegach rehabilitacyjnych w chwili badania przez biegłych w badaniu neurologicznym stwierdzono: prawidłową siłę i napięcie mięśniowe kończyn dolnych. Odruchy kolanowe średnio-żywe, symetryczne, czucie powierzchowne i głębokie zachowane prawidłowo, ujemne obustronnie objawy rozciągowe, zachowane krzywizny fizjologiczne kręgosłupa, prawidłowe napięcie mięśni przykręgosłupowych, nieograniczoną

ruchomość kręgosłupa w odcinku szyjnym i lędźwiowo-krzyżowym, brak objawów o charakterze korzeniowym czy rozciągowym. Powyższe badanie wskazuje więc, że fizykoterapia odniosła zamierzony skutek, objawy o charakterze bólowym i korzeniowym ustąpiły i w chwili obecnej dolegliwości są na tyle niewielkie, iż nie ma potrzeby przyjmowania leków przeciwbólowych. Zdaniem biegłych wskazana jest redukcja masy ciała, co przyczyniłoby się do zmniejszenia obciążenia narządu ruchu. W okresach zaostrzenia dolegliwości wskazane jest leczenie specjalistyczne, które może być prowadzone w ramach czasowej niezdolności do pracy. Reasumując biegli wskazali, że nie widzą w chwili obecnej wskazań do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy zarobkowej (k. 11-14 a.s.).

Zastrzeżenia do powyższej opinii w dniu 27.08.2014r. wniósł J. S. (1). Wskazał, że podczas badania lekarskiego szczegółowo opisał swoje schorzenia, a w uzasadnieniu opinii są dane sprzeczne ze stanem faktycznym, nadal bowiem występują objawy o charakterze bólowym i korzeniowym, a ortopeda z W. całkowicie zakazał mu pracy fizycznej i zalecił zabieg operacyjny. Wskazał, iż bóle kręgosłupa występują codziennie, nasilają się przy dźwiganiu, kichnięciu, przy ruchach pleców, wysiłkiem jest zmiana pozycji ciała, a konsekwencją drobnych prac fizycznych jest gorączka i konieczność leżenia przez 2- 3 dni w łóżku (k. 22 a.s.).

Na rozprawie w dniu 01.10.2014r. odwołujący podał, że leczy się tylko u ortopedy i neurochirurga (k. 36 a.s.), w związku z wniesionymi zarzutami Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu neurochirurgii W. Ł. (k. 36va.s.).

Biegły z zakresu neurochirurgii W. Ł. po przebadaniu J. S. (1) w dniu 29.10.2014r. oraz po analizie dokumentacji medycznej rozpoznał u niego zmiany zwyrodnieniowo-przeciążeniowe kręgosłupa. Zdaniem biegłego, z neurochirurgicznego punktu widzenia odwołujący jest zdolny do pracy w gospodarstwie rolnym i był zdolny w okresie od lutego 2014r.

W uzasadnieniu biegły wskazał, że badanie kliniczne nie wykazało czynników naruszających sprawność ruchową J. S. (1). Wskazał, iż porusza się sprawnie, prawidłowo wykonuje czynności związane z rozbieraniem i ubieraniem, przy zdejmowaniu bielizny stoi bez problemów na jednej nodze. Badanie kliniczne nie wykazało jakiegokolwiek objawu patologicznego ze strony kręgosłupa (ruchomość prawidłowa), jak i ze strony układu nerwowego - brak objawów korzeniowych i objawów L.'a. Zgłaszane skargi nie znalazły potwierdzenia w stanie klinicznym. Biegły podniósł też, że z dokumentacji zawartej w aktach sprawy wynika, iż z powodu zgłaszanych dolegliwości odwołującego leczono tylko doraźnie w warunkach ambulatoryjnych, nie zaś szpitalnie, zatem należy stwierdzić, że nie wyczerpano możliwości leczenia i leczenie (o ile będzie konieczne) można prowadzić w ramach typowego zwolnienie chorobowego. Badany twierdził, że ma być operowany, jednak w chwili obecnej brak jest wskazań nie tylko do interwencji operacyjnej, ale do leczenia szpitalnego (k. 42 – 45 a.s.).

Zastrzeżenia do powyższej opinii wniósł w dniu 01.12.2014r. odwołujący. Podał, że w opinia nie jest zgodna ze stanem faktycznym. We wcześniejszych zastrzeżeniach opisał swoje dolegliwości: bóle kręgosłupa, nasilające się nawet przy kichaniu, uniemożliwiające mu, np. pracę na ciągniku i powodujące konieczność leżenia w łóżku i niemożność wykonywania prac w gospodarstwie. Podniósł, iż biegły neurochirurg podał, że „w zdrowiu nie stwierdza się czynników naruszających jego sprawność ruchową”, podczas gdy problemem jest nawet ubranie się, biegły nie odniósł się też do wyników badań rezonansu magnetycznego, a skupił się na badaniach powierzchniowych. Odwołujący wskazał też, że pięciu niezależnych specjalistów od chorób kręgosłupa postawiło jednoznaczną diagnozę o konieczności zaprzestania prac fizycznych i rehabilitacji albo - w wyniku braku poprawy stabilizacji kręgosłupa (operacji). Natomiast lekarze biegli sądowi mieli odmienną opinię i stwierdzili zdolność do pracy fizycznej (k. 54 - 56 a.s.).

W ocenie Sądu Okręgowego dwie opinie wydane przez biegłych sądowych są miarodajne dla oceny niezdolności odwołującego się do pracy w gospodarstwie rolnym, a tym samym dla oceny jego uprawnień do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy. Opinie wydali bowiem specjaliści z zakresu wszystkich schorzeń występujących u badanego, w tym neurochirurg, po przeprowadzeniu szczegółowych badań i analizie dokumentacji medycznej; w tym złożonej w toku postępowania, a uzasadnienie tych opinii jest przekonujące i nie budzi zastrzeżeń.

Biegli jednoznacznie stwierdzili, że schorzenia odwołującego nie upośledzają na tyle funkcji organizmu, by można było uznać go za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym. We wszystkich opiniach lekarze wskazywali,

że obecny stopień zaawansowania schorzeń kręgosłupa nie daje podstaw do uznania, że odwołujący utracił zdolność do wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym. Należy podkreślić, że pierwsza opinia została wydana po zbadaniu odwołującego w dniu 28.06.2014r., a druga po badaniu przez neurochirurga w dniu 29.10.2014r., więc stan jego zdrowia oceniany był w dużej przestrzeni czasowej.

Zdaniem Sądu podnoszone przez J. S. (1) zarzuty do opinii biegłych sądowych są jedynie polemiką z wnioskami tych opinii co do jego niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Nie są poparte żadną nieznaną biegłym dokumentacją medyczną, a lekarze, jak wskazano wyżej, szczegółowo uzasadnili, dlaczego J. S. (1) nie jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym. Odwołujący wnosząc zarzuty do opinii biegłych sądowych powielał tę samą treść, odwołując się głównie do badania rezonansem magnetycznym. Badanie to znajduje się w aktach sprawy i biegli mieli do niego dostęp. Podkreślić trzeba, że dla oceny zdolności do pracy w gospodarstwie rolnym istotny jest stopień naruszenia sprawności organizmu badanego, a nie sam fakt istnienia schorzeń. Wszyscy biegli powołują się na wyniki badania przedmiotowego J. S. (1), które szczegółowo przedstawiają w opinii.

Biegli sądowi z zakresu: neurologii M. B. i ortopedii J. S. (2) stwierdzili m.in. brak objawów o charakterze korzeniowych czy ubytkowych, prawidłową siłę i napięcie mięśniowe kończyn dolnych, prawidłowe napięcie mięśni przykręgosłupowych, nieograniczoną ruchomość kręgosłupa w odcinku szyjnym i lędźwiowo-krzyżowym.

Biegły neurochirurg stwierdził zaś prawidłowe ustawienie i ruchomość kręgosłupa, prawidłowe napięcie mięśni prostowników grzbietu i mięśni obręczy górnej, palpacyjnie niebolesne ujścia nerwów potylicznych, zachowany symetrycznie zakres ruchów w stawach kończyn górnych i dolnych, zachowaną symetrycznie siłę mięśniową i odruchy w kończynach, brak objaw L.'a, prawidłową próbę R., chód wydolny, sprawny, w tym na palcach i na piętach.

W kontekście w/w wyników badania zastrzeżenia odwołującego należy uznać za niezasadne. Należało natomiast podzielić wnioski i wywód opinii biegłych lekarzy sądowych i uznać, że odwołujący nie jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym i z tego powodu prawo do renty rolniczej mu nie przysługuje. Zdaniem Sądu sam fakt korzystania przez J. S. (1) z rehabilitacji, w tym z leczenia uzdrowskiego nie świadczy o jego niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Zauważyć też należy, że odwołujący na ostatniej rozprawie przyznał, iż okresowo wykonuje czynności kamieniarza i nie zawieszał prowadzonej w związku z tym działalności gospodarczej.

Kierując się powyższymi względami na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd oddalił odwołanie J. S. (1) od decyzji z dnia 14.04.2014r.